

Obsah

1 Všeobecná rovnováha a efektivnost	1
1.1 Historicko metodologická východiska teorie všeobecné rovnováhy	1
1.2 Produkční a alokační efektivita	5
1.2.1 Produkční efektivita (nebo též efektivita ve výrobě)	6
1.2.2 Efektivita ve směně	7
1.2.3 Efektivita výrobního mixu	7
1.3 Efektivita prízmatem modelu celkové rovnováhy	8
1.3.1 Problematika existence a efektivnosti ekonomické rovnováhy	8
1.3.2 Formální zdůvodnění podmínek efektivity	9
1.3.2 a) Efektivita ve výrobě	9
1.3.2 b) Efektivita ve spotřebě	11
1.3.2 c) Efektivita výrobního mixu	12
1.3.3 Podmínky efektivity	12
1.4 Konstrukce modelu celkové rovnováhy	12
1.5 Základní teorémy ekonomie blahobytu	15
1.6 Vztah ekonomie blahobytu a teorie veřejné volby	17
1.6.1 Pareto-efektivní alokace zdrojů	17
1.6.2 Podmínka Pareto-efektivnosti	19
1.6.3 Efektivní spotřeba	20
1.6.4 Efektivní nabídka vstupů	20
1.6.5 Efektivní použití vstupů	21
1.6.6 Efektivní kombinace výstupu	21
1.7 Funkce blahobytu a Paretovo kritérium	22
1.7.1 Pateto optimalita	23
1.7.2 Kompenzační princip	23
1.8 Pareto efektivita a konkurenční trhy	25
1.8.1 Některé protiargumenty	27
1.9 Rozdělování a trhy	28
1.9.1 Některé protiargumenty	28
1.10 Arrowův teorém nemožnosti	29
2 Tržní selhání a vládní selhání	33
2.1 Příčiny tržních selhání	33
2.1.1 Nedostatečná kontrola	35
2.1.2 Informační a transakční náklady	37
2.1.3 Problém vyjednávání	37
2.2 Základní typy tržních selhání	38
2.2.1 Monopol	38
2.2.2 Externality	40
2.2.3 Zdroje ve společném vlastnictví	46
2.3 Veřejné statky a problém efektivnosti	49
2.4 Vládní zásahy, vládní selhání a teorie „Second best“	53
2.4.1 Typy vládních zásahů	53
2.4.2 Vládní selhání	54
2.4.3 Teorie „Second best“	55
3 Znalost, prostor a efekty přelévání v globalizované ekonomice	62
3.1 Přístup k externalitám ve světové literatuře	62

3.2 Vztah ekonomického a ekologického systému z hlediska externalit	66
3.2.1 Jednoduchý model vztahů ekonomického a ekologického systému	67
3.2.2 Ekologický systém a externality	71
3.3 Internalizace prostorových extrenalit	74
3.4 Lokalizační volba firmy	76
3.4.1 Modely strategické interakce	77
3.4.2 Využití půdy a ekologie	78
3.5 Prostorová interakce a modelování všeobecné rovnováhy	79
3.6 Externality a environmentální politiky	80
3.6.1 Negativní externality, prostor a environmentální politiky	81
3.6.2 Pozitivní externality vytvářené inovačními sítěmi	82
3.6.3 Úloha vědy, výzkumu a inovací	83
3.6.4 Význam klastrů	84
3.6.5 University jako agenti externalit	85
3.6.6 Znalostní pracovníci jako agenti přelévání	85
4 Couseův přístup k externalitám a veřejným statkům	89
4.1 Definování externalit a příčiny jejich vzniku	89
4.2 Externality jako příčina selhání alokační efektivnosti tržního mechanismu	90
4.3 Náprava důsledků externalit	91
4.4 Externality a sociální sankce	94
4.5 Je lidský kapitál (vzdělání) externalitou?	95
4.6 Problematika veřejných statků	98
4.6.1 Vymezení veřejných statků	98
4.6.2 Pojetí veřejných statků současném mainstreamu ekonomické teorie	99
4.6.3 Důsledky existence veřejných statků	102
4.6.4 Možnosti financování produkce veřejných statků	103
4.6.4 a) Financování prostřednictvím veřejných rozpočtů	103
4.6.4 b) Financování prostřednictvím v prodeje komplementů	103
4.6.5 Možnosti soukromého zajišťování veřejných komunikací	105
4.7 Tržní selhání v obecném jazyce politiky	106
4.8 Postavení zemědělství v hospodářské struktuře a zemědělská strukturální politika	110
4.8.1 Cíle , nástroje a důsledky zemědělské politiky	112
4.8.2 Efektivita zemědělské politiky - příklad cukru	118
4.9 Hospodářský cyklus v zemědělské výrobě	121
4.10 Tzv. mimoprodukční funkce zemědělství coby pozitivní externalita (veřejný statek)	124
5 Analýza dopadů externalit pomocí sektorových produkčních funkcí	133
5.1 Podíl sektorů na HDP, statická a dynamická analýza	133
5.2 Produkční funkce sektorů národního hospodářství , vývojový trend	133
5.2.1 Podíl sektorů na HDP	134
5.2.2 Vývojové trendy a vzájemná závislost jednotlivých sektorů	138
5.3 Odhad parametrů Coby-Douglasovy produkční funkce pro zemědělství, průmysl a služby	145
5.3.1 Cobb – Douglasova produkční funkce v zemědělství	145
5.3.2 Cobb - Douglasova produkční funkce v průmyslu	147
5.3.3 Cobb – Douglasova produkční funkce ve službách	149